

Arjeplogs kommuns remissvar på betänkandet Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning (SOU 2020:27)

Ärendenr 2020/422, 100

Beslut och motivering

Kommunstyrelsens ordförande lämnar som delegationsbeslut följande remissvar på betänkandet Högre växel i minoritetspolitiken.

Sammanfattande analys

Arjeplogs kommun ställer sig överlag positiv till betänkandet och dess intentioner gällande en utvecklad uppföljning av minoritetspolitiken. Vi vill särskilt belysa behovet av en tydlig och förutsägbar uppföljningssystematik som ger vägledning och råd i hur kommuner uppfyller intentionerna i det minoritetspolitiska uppdraget.

Betänkandet föreslår att dagens delområden istället blir delmål, dessa kan i sig utgöra en förbättrad vägledning, särskilt om de blir sektorsspecifika. Det behöver vara tydligt hur kommuner underrättas om vad som förväntas, vad som skall mätas, hur vi säkrar att vi arbetar i rätt riktning och hur kommunen säkerställer att sättet vi implementerar minoritetspolitiken på ger god verkan.

Ett fortsatt viktigt och centralt utvecklingsområde i arbetet med minoritetspolitiken är säkrad kompetensförsörjning. Det finns risk för att kommunerna även fortsättningsvis är ensamma i uppdraget att försörja verksamheterna med minoritetsspråk- och kulturkompetens. Det råder stor brist på rätt kompetens och även om kommun bidrar till fortbildning av befintlig eller ny personal efterlyser vi ett nationellt helhetsgrepp i frågan.

Slutligen anser vi att förslaget om uppdelning av uppföljningsuppdraget mellan Sametinget och IFO inte är tillräckligt utredd i betänkandet. Vi konstaterar att det finns viss risk för olikheter i uppföljning och att myndigheterna kan komma att tillämpa olika indikatorer gällande måluppfyllelse. Som betänkandet konstaterar kommer det ställas krav på samordning och tydlighet i instruktioner till de båda myndigheterna för att säkerställa en bland annat likvärdig uppföljning och rådgivning.

Att Sametinget i betänkandet bör ges frihet att formulera det minoritetspolitiska uppdraget är i grunden positivt, vi betonar att det är

centralt för kommunen att det skapas en tydlig och förutsägbar uppföljningslogik och vägledning.

Utredningens förslag

Minoritetspolitikens delområden ska ersättas med delmål

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget, men påpekar vikten av att det finns kompetens och ekonomiska resurser för att det ska vara reellt möjligt att uppnå delmålen. Det måste i övrigt vara tydligt för kommunerna vad som förväntas inom ramen för minoritetspolitiken och finnas vägledning.

Regeringen ska utveckla och använda sig av en särskild styrstrategi i sin myndighetsstyrning – minoritetspolitisk integrering.

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget. För att nå minoritetspolitikens mål är det nödvändigt att urfolket samerna och de nationella minoriteterna är en integrerad del av ordinarie verksamhet och beslutsfattande.

Uppdraget som central uppföljande och samordnande myndighet när det gäller de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib, ska flyttas från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen.

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget och förutsätter att Institutet för språk och folkminnen tillförs de resurser som krävs för att fullgöra det uppföljande och samordnande uppdraget.

Sametingets roll ska renodlas till att bevaka frågor som rör samiska rättigheter och samiska språkets utveckling inom minoritetspolitiken. Sametinget ska ges större frihet att arbeta med det minoritetspolitiska uppdraget avseende samiska rättigheter och samiska språket genom att ges möjlighet att självständigt rapportera om politiken och ge rekommendationer till regeringen.

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget, men betonar att ansvaret för minoritetspolitiken fördelas över på två myndigheter, Sametinget respektive Institutet för språk och folkminnen, och att det ställer krav på samordning och tydlighet i instruktioner och uppdrag till de båda myndigheterna.

Det minoritetspolitiska uppdraget bör regleras tydligt och samlas i instruktionen för Sametinget respektive Institutet för språk och folkminnen.

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget och vill understryka vikten av att det minoritetspolitiska uppdraget är så formulerat att det är tydligt vad som förväntas av en kommun, och vad en kommun kan förvänta sig av de aktörer som har uppföljningsansvaret.

Institutet för språk och folkminnen ska ansvara för samordning och uppföljning av de offentliga insatserna för de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib. Sametinget ska bevaka samiska rättigheter och samiska språkets utveckling inom minoritetspolitiken. Sametinget och Institutet för språk och folkminnen ska utifrån ett rättighetsperspektiv vara pådrivande, stödjande och samlande vid genomförandet av minoritetspolitiken. Myndigheterna ska även bidra till en strategisk, systematisk och långsiktig styrning av politiken och en integrering av de nationella minoriteternas rättigheter inom berörda sektorer.

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget, men upprepar vad som tidigare anförts gällande delat ansvar mellan två myndigheter.

Institutet för språk och folkminnen och Sametinget ska bistå med rådgivning, metodstöd, utbildning och liknande stöd till myndigheter och andra aktörer.

Arjeplogs kommun ställer sig bakom förslaget och förutsätter även här att Institutet för språk och folkminnen och Sametinget verkar för en geografisk spridning och tillgänglighet av råd och stöd.

De övriga förslagen har vi inga synpunkter på.

Beslutsunderlag

Betänkandet "Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning" (SOU 2020:27)

Isak Utsi
Kommunstyrelsens ordförande

Beslutet skickas till

Kulturdepartementet
Kommunstyrelsen